

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 11.12.2018 r.
COM(2018) 845 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ I RADY**

**Siedemnaste sprawozdanie z postępu prac nad stworzeniem rzeczywistej i skutecznej
unii bezpieczeństwa**

I. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie z dalszego postępu prac nad stworzeniem rzeczywistej i skutecznej unii bezpieczeństwa jest siedemnastym sprawozdaniem i obejmuje działania w dwóch głównych dziedzinach: zwalczania terroryzmu i przestępczości zorganizowanej oraz środków, które je wspierają, oraz wzmocnienia naszej obrony i rozwijania odporności wobec wymienionych zagrożeń. W ostatnich miesiącach Parlament Europejski i Rada poczyniły znaczne postępy w zakresie szeregu priorytetów ustawodawczych. W odniesieniu do szeregu ważnych priorytetowych inicjatyw nie osiągnięto jednak jeszcze porozumienia politycznego, a współprawodawcy muszą podjąć dalsze działania. Zważywszy, że następne wybory do Parlamentu Europejskiego odbędą się w maju 2019 r., czas ma zasadnicze znaczenie przy rozpatrywaniu pozostałych priorytetowych wniosków przedstawionych przez Komisję w celu zakończenia procesu tworzenia unii bezpieczeństwa, do czego wezwał przewodniczący Jean-Claude Juncker w swoim orędziu o stanie Unii w 2018 r.

Na posiedzeniu Rady Europejskiej¹ w dniu 18 października 2018 r. przywódcy UE potwierdzili swoje zaangażowanie na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa wewnętrznego Unii, uznając, że w ostatnich latach poczyniono realne postępy we wzmacnianiu bezpieczeństwa wewnętrznego przez lepszą współpracę, konkretne środki w terenie i przyjęcie szeregu aktów prawnych. Na tej podstawie Rada Europejska wezwała do dokonania postępów w zakresie oczekujących na rozpatrzenie wniosków Komisji dotyczących zapobiegania cyberatakom, reagowania na takie ataki i powstrzymywania ich, zapobiegania rozpowszechnianiu treści o charakterze terrorystycznym w internecie, zapewnienia szybkiego i sprawnego transgranicznego dostępu do elektronicznego materiału dowodowego, ułatwienia dostępu do informacji finansowych oraz poprawy interoperacyjności systemów informacyjnych i baz danych. W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono stan negocjacji dotyczących tych ważnych inicjatyw oraz wezwano współprawodawców do podjęcia działań na rzecz ich szybkiego przyjęcia (zob. także wykaz wszystkich inicjatyw w ramach unii bezpieczeństwa w załączniku I). Rada Europejska wezwała także do przeanalizowania inicjatywy Komisji mającej na celu rozszerzenie zakresu kompetencji Prokuratury Europejskiej, aby obejmowały one transgraniczne przestępstwa terrorystyczne, a dla Komisji ważne jest przeanalizowanie korzyści płynących z tego podejścia. Ponadto szefowie państw lub rządów podkreślili znaczenie ochrony systemów demokratycznych Unii i zwalczania dezinformacji w kontekście zbliżających się wyborów do Parlamentu Europejskiego. Następne posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 13 i 14 grudnia 2018 r. będzie także dotyczyło kampanii dezinformacyjnych jako poważnego wyzwania dla systemów demokratycznych, które wymaga podjęcia pilnych działań, w szczególności w celu zapewnienia wolnych i uczciwych wyborów do Parlamentu Europejskiego i wyborów krajowych. W związku z tym w niniejszym sprawozdaniu uwzględniono postępy w zapewnianiu odporności na zagrożenia w zakresie wyborów w Unii.

We wspólnej deklaracji w sprawie priorytetów legislacyjnych UE na lata 2018–19² przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji stwierdzili, że ochrona bezpieczeństwa obywateli Unii należy do najwyższych priorytetów. Wspomniane trzy instytucje zobowiązały się traktować wnioski w ramach unii bezpieczeństwa jako pilne priorytetowe akty, które należy przyjąć przed końcem obecnej kadencji. Korzystając z postępów osiągniętych już w ubiegłym roku, należy kontynuować prace. Komisja wzywa współprawodawców do zintensyfikowania negocjacji.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/36792/18-euco-final-conclusions-pl.pdf>

² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017C1229\(01\)&from=PT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017C1229(01)&from=PT)

Komisja oczekuje na przyjęcie przez Parlament Europejski sprawozdania w sprawie ustaleń i zaleceń Komisji Specjalnej ds. Terroryzmu, które zaplanowano na dzień 12 grudnia 2018 r. Sprawozdanie będzie stanowić ważny wkład w prace nad zwalczaniem terroryzmu i dalszym rozwojem unii bezpieczeństwa.

II. REALIZACJA PRIORYTETÓW USTAWODAWCZYCH

W ostatnich miesiącach współprawodawcy poczynili znaczne postępy w zakresie szeregu priorytetów ustawodawczych, w szczególności dotyczących wzmocnionego Systemu Informacyjnego Schengen, aktu w sprawie cyberbezpieczeństwa oraz bezgotówkowych środków płatniczych. W odniesieniu do szeregu ważnych priorytetowych inicjatyw nie osiągnięto jednak jeszcze porozumienia politycznego i konieczne są dalsze działania, aby zapewnić ich przyjęcie przed wyborami do Parlamentu Europejskiego (zob. także wykaz wszystkich inicjatyw w ramach unii bezpieczeństwa w załączniku I).

1. Sprawniejsze i bardziej inteligentne systemy informacyjne służące zarządzaniu bezpieczeństwem, granicami i migracjami

Komisja z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy poczynione przez Parlament Europejski i Radę w pracach nad wnioskami ustawodawczymi mającymi na celu osiągnięcie **interoperacyjności systemów informacyjnych UE** służących zarządzaniu bezpieczeństwem, granicami i migracjami³. Wnioski zapewniłyby funkcjonariuszom straży granicznej, urzędnikom imigracyjnym i funkcjonariuszom organów ścigania państw członkowskich dokładne i wiarygodne informacje oraz możliwość wykrywania multiplikacji tożsamości i przeciwdziałania oszustwom dotyczącym tożsamości. Trójstronne spotkania odbyły się w dniach 24 października 2018 r., 15 listopada 2018 r. oraz 27 listopada 2018 r. Zgodnie ze wspólną deklaracją Komisja wzywa współprawodawców do osiągnięcia porozumienia politycznego na następnym posiedzeniu trójstronnym w dniu 13 grudnia 2018 r.

Interoperacyjność systemów informacyjnych obejmowałaby **wizowy system informacyjny**. W Parlamencie Europejskim i Radzie trwają prace nad wnioskiem ustawodawczym z maja 2018 r.⁴ mającym umożliwić dokładniejsze sprawdzanie przeszłości osób ubiegających się o wizę, wypełnić luki informacyjne w zakresie bezpieczeństwa przez lepszą wymianę informacji między państwami członkowskimi oraz zapewnić pełną interoperacyjność z innymi ogólnounijnymi bazami danych. Komisja wzywa współprawodawców do jak najszybszego przyjęcia mandatów negocjacyjnych, aby osiągnąć porozumienie w sprawie tego dokumentu podczas obecnej kadencji Parlamentu Europejskiego.

Interoperacyjność systemów informacyjnych – po uzgodnieniu – pozwoliłaby również na czerpanie pełnych korzyści ze **wzmocnionego Systemu Informacyjnego Schengen** przyjętego przez współprawodawców w dniu 28 listopada 2018 r.⁵

Interoperacyjność obejmowałaby również proponowane⁶ rozszerzenie **europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych** i objęcie nim obywateli państw trzecich. Wniosek ten przewiduje utworzenie scentralizowanej bazy danych, która umożliwi

³ COM(2017) 793 final (12.12.2017), COM(2017) 794 final (12.12.2017), COM(2018) 478 final (13.6.2018), COM(2018) 480 final (13.6.2018).

⁴ COM(2018) 302 final (16.5.2018).

⁵ COM(2016) 881 final (21.12.2016), COM(2016) 882 final (21.12.2016), COM(2016) 883 final (21.12.2016).

⁶ COM(2017) 344 final (29.6.2017).

szybką weryfikację, czy któreś państwo członkowskie posiada informacje o wyrokach skazujących danej osoby niebędącej obywatelem UE. Komisja wzywa współprawodawców do zakończenia negocjacji w sprawie tej priorytetowej inicjatywy ustawodawczej na następnym posiedzeniu trójstronnym w dniu 11 grudnia 2018 r.

Interoperacyjność systemów informacyjnych obejmowałaby również Eurodac. Wniosek Komisji dotyczący wzmocnienia **Eurodac**⁷ rozszerzyłby jego zakres tak, aby obejmował on nie tylko identyfikację osób ubiegających się o azyl, ale także obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających w UE i takich, którzy niezgodnie z prawem przekraczających jej granice. Komisja przedstawiła ostatnio korzyści wynikające z przyjęcia tego wniosku jako jednego z pięciu wniosków w ramach wspólnego europejskiego systemu azylowego⁸, które wkrótce zostaną uzgodnione. Wnioski te powinny zostać przyjęte przed wyborami do Parlamentu Europejskiego.

Aby zapewnić sprawniejsze i bardziej inteligentne systemy informacyjne służące zarządzaniu bezpieczeństwem, granicami i migracjami, Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę:

priorytety wspólnej deklaracji:

- do osiągnięcia do końca bieżącego roku porozumienia w sprawie wniosków ustawodawczych dotyczących **interoperacyjności**;
- do osiągnięcia do grudnia 2018 r. porozumienia w sprawie wniosku ustawodawczego dotyczącego rozszerzenia **europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych** i objęcia nim obywateli państw trzecich;
- do przyjęcia przed wyborami do Parlamentu Europejskiego wniosku ustawodawczego dotyczącego **Eurodac**, który wkrótce zostanie uzgodniony;

inne:

- do jak najszybszego przyjęcia odpowiednich mandatów negocjacyjnych w sprawie wniosku ustawodawczego dotyczącego wzmocnienia **wizowego systemu informacyjnego**.

2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzięki lepszej kontroli granic zewnętrznych

Solidna i niezawodna ochrona granic zewnętrznych jest warunkiem wstępnym bezpieczeństwa w przestrzeni swobodnego przepływu bez kontroli na granicach wewnętrznych. Jest to wspólne zadanie państw członkowskich, które muszą zapewnić zarządzanie swoimi granicami zewnętrznymi zarówno we własnym interesie, jak i we wspólnym interesie wszystkich, z pomocą **Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej**. W odpowiedzi na konkluzje Rady Europejskiej z czerwca 2018 r.⁹ we wrześniu 2018 r. Komisja zaproponowała¹⁰ dalszą konsolidację Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej w celu zapewnienia Agencji bardziej niezawodnego i stałego potencjału wsparcia. We wniosku Komisji utrzymano podstawową odpowiedzialność państw członkowskich za ochronę granic zewnętrznych, ale przewidziano przekazanie Agencji narzędzi wsparcia

⁷ COM(2016) 272 final (4.5.2016).

⁸ Zarządzanie migracją we wszystkich jej aspektach: postępy w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji, COM(2018) 798 final (4.12.12).

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/media/35952/28-euco-final-conclusions-pl.pdf>

¹⁰ COM(2018) 631 final (12.9.2018).

w postaci stałej służby składającej się z 10 000 europejskich funkcjonariuszy straży granicznej. Jej stopniowe, ale szybkie ustanowienie błyskawicznie zwiększyłoby wspólną zdolność UE w zakresie ochrony granic zewnętrznych i skutecznego przeprowadzania powrotów z UE.

Na posiedzeniu Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniu 6 grudnia 2018 r. ustalono częściowe podejście ogólne do powrotów i powiązanych zewnętrznych aspektów wniosku Komisji. Należy jednak zintensyfikować prace nad wszystkimi aspektami wniosku, aby jak najszybciej uzyskać w styczniu mandat do rozpoczęcia posiedzeń trójstronnych z Parlamentem Europejskim. Oczekuje się, że sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zostanie przyjęte w Parlamencie Europejskim w styczniu 2019 r. Propozycja ta stanowi dla Unii Europejskiej oczywisty priorytet. Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę do przyjęcia proponowanych przepisów podczas obecnej kadencji Parlamentu Europejskiego.

Aby podnieść poziom bezpieczeństwa dzięki lepszej kontroli granic zewnętrznych, Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę:

inicjatywy przedstawione w orędziu o stanie Unii w 2018 r.:

- do jak najszybszego przyjęcia pełnych mandatów negocjacyjnych w sprawie wniosku ustawodawczego dotyczącego wzmocnienia **Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej** w celu przyjęcia przepisów podczas obecnej kadencji Parlamentu Europejskiego.

3. Zapobieganie radykalizacji postaw

W Radzie trwają już negocjacje w odniesieniu do wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie **treści o charakterze terrorystycznym w internecie** zaproponowanego przez Komisję wraz z orędziem o stanie Unii w 2018 r.¹¹ Jego celem jest zapewnienie jasnych, zharmonizowanych ram prawnych mających zapobiegać wykorzystywaniu dostawców usług hostingowych do rozpowszechniania treści o charakterze terrorystycznym przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej ochrony praw podstawowych. Proponowane rozporządzenie stanowi odpowiedź na pilne wezwania ze strony zarówno Rady Europejskiej¹², jak i Parlamentu Europejskiego¹³. Komisja wyraża zadowolenie z przyjęcia podejścia ogólnego na posiedzeniu Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniu 6 grudnia 2018 r. Komisja wzywa Parlament Europejski do przyspieszenia prac nad tym wnioskiem, mając na uwadze jego przyjęcie w obecnej kadencji.

¹¹ COM(2018) 640 final (12.9.2018).

¹² Jak stwierdzono na posiedzeniu w dniach 22–23 czerwca 2017 r., Rada Europejska oczekuje, że branża „opracuje nowe technologie i narzędzia usprawniające automatyczne wykrywanie treści podlegających do aktów terrorystycznych i usuwanie tych treści. W razie konieczności należy to uzupełnić odpowiednimi środkami ustawodawczymi na szczeblu UE”. W dniu 28 czerwca 2018 r. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła „zamiar przedstawienia przez Komisję wniosku ustawodawczego służącego poprawie wykrywania i usuwania treści podlegających do nienawiści i do działań terrorystycznych”.

¹³ W swojej rezolucji z dnia 15 czerwca 2017 r. w sprawie platform internetowych i jednolitego rynku cyfrowego Parlament Europejski wezwał odpowiednie platformy „do wzmocnienia środków zwalczania nielegalnych i szkodliwych treści” oraz wezwał Komisję do przedstawienia propozycji rozwiązania tych problemów.

Jednocześnie Komisja pozostaje w pełni zaangażowana we wspieranie państw członkowskich i dostawców usług hostingowych w ich staraniach na rzecz zwalczania treści o charakterze terrorystycznym w internecie. W ramach **Forum UE ds. Internetu** kontynuowane będzie promowanie dobrowolnej współpracy i działań państw członkowskich i dostawców usług hostingowych mających na celu ograniczenie dostępu do treści o charakterze terrorystycznym w internecie oraz wzmocnienie pozycji społeczeństwa obywatelskiego na rzecz zwiększania ilości skutecznych alternatywnych treści w internecie. Czwarte posiedzenie Forum UE ds. Internetu na poziomie ministerialnym odbyło się w dniu 5 grudnia 2018 r. Przeanalizowano na nim postępy dokonane w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy w usuwaniu treści o charakterze terrorystycznym z internetu.

Ponadto Komisja w dalszym ciągu **wspiera zapobieganie radykalizacji postaw w państwach członkowskich**. Podczas inauguracyjnego posiedzenia w Wiedniu w dniu 24 października 2018 r. Rada Sterująca ds. działań Unii w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania radykalizacji postaw¹⁴ uzgodniła roczne strategiczne kierunki działań i inicjatyw na szczelbU UE na 2019 r. Strategiczne priorytety opierają się na spostrzeżeniach praktyków (wnioski z konferencji wysokiego szczebla i posiedzenia plenarnego sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw, które odbyły się w dniach 11 i 12 października 2018 r.), naukowców (konferencja naukowa sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw w dniu 17 października 2018 r.), innych unijnych sieci i inicjatyw (takich jak w szczególności Europejska Sieć Komunikacji Strategicznej), a także na uwagach przekazanych przez decydentów.

W ramach przewidzianego na 2018 r. programu prac **Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego** na rzecz współpracy policyjnej i zapobiegania przestępczości Komisja ogłosiła w dniu 28 listopada 2018 r. zaproszenie do składania wniosków o ukierunkowane finansowanie o wartości 5 mln EUR na zapobieganie i zwalczanie radykalizacji w odniesieniu do obszarów priorytetowych określonych przez Grupę Ekspertką Komisji na Wysokim Szczeblu ds. Radykalizacji Postaw: zaangażowanie społeczności, wymiar lokalny, podejście wielostronne oraz młodzież¹⁵. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które starają się zwalczać treści o charakterze terrorystycznym przez przedstawianie pozytywnych alternatyw, otrzymają ponadto wsparcie ze środków UE w ramach programu na rzecz wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego, z którego przeznaczono 12 mln EUR na szkolenie i finansowanie partnerów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie w celu prowadzenia internetowych kampanii zwalczających treści o charakterze terrorystycznym.

Aby zapobiec radykalizacji postaw, Komisja wzywa Parlament Europejski:

inicjatywa przedstawiona w orędziu o stanie Unii w 2018 r.:

- do przyjęcia w trybie priorytetowym mandatu negocjacyjnego w sprawie wniosku ustawodawczego służącego zapobieganiu rozpowszechnianiu **treści o charakterze terrorystycznym w internecie** w celu przyjęcia przepisów podczas obecnej kadencji

¹⁴ C(2018) 5345 (9.8.2018).

¹⁵ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/isfp-2018-ag-ct-rad;freeTextSearchKeyword=;typeCodes=1;statusCodes=31094501,31094502;programCode=ISFP;programDivisionCode=null;focusAreaCode=null;crossCuttingPriorityCode=null;callCode=Default;sortQuery=openingDate;orderBy=asc;onlyTenders=false>

4. Przeciwdziałanie dezinformacji i zapewnianie odporności wyborów na zagrożenia

Zgodnie z wezwaniem Rady Europejskiej z czerwca 2018 r. Komisja i Wysoka Przedstawiciel, we współpracy z państwami członkowskimi, przedstawili w dniu 5 grudnia 2018 r. **plan działania**¹⁶ zawierający konkretne propozycje dotyczące skoordynowanej reakcji UE na **wyzwania związane z dezinformacją**, w tym stosowne mandaty i wystarczające zasoby dla odpowiednich zespołów Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych ds. komunikacji strategicznej.

Ponadto Komisja ściśle monitoruje wdrażanie działań mających na celu zwalczanie dezinformacji, zapowiedzianych w komunikacie z kwietnia 2018 r. w sprawie zwalczania dezinformacji w internecie¹⁷. W dniu 16 października 2018 r. pierwotni sygnatariusze podpisali **kodeks postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji** dotyczący platform internetowych i sektora reklamy internetowej. Należą do nich trzy główne platformy (Facebook, Google/YouTube, Twitter) i dostawca przeglądarki internetowej Mozilla, a także stowarzyszenia branżowe reprezentujące inne platformy internetowe i sektor reklamy. Kodeks zawiera 15 zobowiązań skupionych wokół pięciu obszarów: 1) kontrola umieszczania reklam; 2) reklama polityczna i reklama tematyczna; 3) integralność usług; 4) wzmocnienie pozycji konsumentów; oraz 5) wzmocnienie pozycji społeczności badawczej. Komisja będzie ściśle i stale monitorować wdrażanie kodeksu w pierwszych dwunastu miesiącach jego obowiązywania, w szczególności w świetle wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.¹⁸ Jeżeli wdrożenie i wpływ kodeksu postępowania okażą się niezadowalające, Komisja może zaproponować dalsze środki, w tym środek o charakterze regulacyjnym.

Aby pomóc w zapewnieniu **odporności wyborów na zagrożenia**, Komisja przedstawiła szereg inicjatyw mających na celu zaradzenie zagrożeniu atakami na infrastrukturę wyborczą i systemy przekazywania informacji o kampanii oraz ryzyku niewłaściwego wykorzystania danych osobowych w celu umyślnego wpływania na wynik wyborów do Parlamentu Europejskiego. W dniu 12 września 2018 r. Komisja przyjęła komunikat w sprawie zapewnienia wolnych i uczciwych wyborów¹⁹ oraz zalecenie w sprawie sieci współpracy wyborczej, przejrzystości w internecie, ochrony przed cyberincydentami i zwalczania kampanii dezinformacyjnych w kontekście wyborów do Parlamentu Europejskiego. Sieć współpracy w zakresie wyborów do Parlamentu Europejskiego będzie stanowiła forum koordynacji wdrażania zalecenia. Na początku 2019 r. Rada ma przyjąć konkluzję w sprawie tych środków.

Wraz z komunikatem i zaleceniem Komisja przedstawiła także wytyczne dotyczące stosowania przepisów UE o ochronie danych, które mają pomóc odpowiednim podmiotom w realizacji zobowiązań w zakresie przepisów o ochronie danych osobowych wynikających z prawa UE w kontekście wyborczym²⁰, a także **wniosek ustawodawczy dotyczący ukierunkowanych zmian rozporządzenia w sprawie finansowania partii politycznych z 2014 r.**²¹ Komisja Spraw Konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego głosowała nad swoim

¹⁶ JOIN(2018) 36 (5.12.2018).

¹⁷ COM(2018) 236 final (26.4.2018).

¹⁸ COM(2018) 794 (5.12.2018).

¹⁹ COM(2018) 637 final (12.9.2018).

²⁰ COM(2018) 638 final (12.9.2018).

²¹ COM(2018) 636 final (12.9.2018).

sprawozdaniem w dniu 6 grudnia 2018 r., a mandat negocjacyjny Parlamentu Europejskiego ma zostać przyjęty na posiedzeniu plenarnym Parlamentu podczas sesji w grudniu 2018 r. Komisja wzywa Radę do przyjęcia mandatu negocjacyjnego w grudniu 2018 r., aby obaj współprawodawcy mogli bezzwłocznie rozpocząć posiedzenia trójstronne w celu zapewnienia wdrożenia proponowanych ukierunkowanych zmian w terminie umożliwiającym ich obowiązywanie podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.

W dniach 15 i 16 października Komisja zorganizowała **konferencję wysokiego szczebla w sprawie zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa wyborów**, która ma wnieść wkład w prowadzone przez Komisję Europejską prace nad poprawą bezpieczeństwa i odporności procesów wyborczych na stale zmieniające się zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa. W wydarzeniu wzięli udział czołowi eksperci z całego świata, aby omówić najlepsze działania następcze w związku z istniejącymi inicjatywami. Po konferencji zorganizowano warsztaty wysokiego szczebla dla państw członkowskich z udziałem krajowych komisji wyborczych i urzędników odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo. Była to pierwsza okazja do spotkania organów wyborczych i organów ds. cyberbezpieczeństwa w celu omówienia najlepszych sposobów reagowania na zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa wyborów.

W **seminarium w sprawie praw podstawowych** w dniach 26–27 listopada 2018 r. wzięli udział wysocy rangą decydenci krajowi i europejscy, naukowcy i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, mediów, organizacji międzynarodowych i sektora prywatnego, aby omówić złożone zagadnienie, jakim jest demokracja w UE. Wnioski sformułowane w trakcie seminarium będą podstawą prac sieci współpracy w zakresie wyborów do Parlamentu Europejskiego. Komisja zwoła pierwsze posiedzenie tej sieci w styczniu.

Aby skutecznie zwalczać dezinformację i zapewnić odporność wyborów na zagrożenia, Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę:

inicjatywy przedstawione w orędziu o stanie Unii w 2018 r.:

- do zapewnienia wdrożenia **ukierunkowanych zmian rozporządzenia w sprawie finansowania partii politycznych** w terminie umożliwiającym ich obowiązywanie podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.;

list intencyjny z 2018 r.:

- do szybkiego i skutecznego wdrożenia działań przewidzianych **we wspólnym planie działania przeciwko dezinformacji** przedstawionym przez Komisję Europejską w dniu 5 grudnia 2018 r.

5. Podnoszenie poziomu cyberbezpieczeństwa

W ramach działań przewidzianych we wspólnym komunikacie z września 2017 r.²² pt. „Odporność, prewencja i obrona: budowa solidnego bezpieczeństwa cybernetycznego Unii Europejskiej” w okresie od dnia 13 września 2018 r. do dnia 10 grudnia 2018 r. współprawodawcy uczestniczyli w pięciu posiedzeniach trójstronnych poświęconych proponowanemu **aktowi w sprawie cyberbezpieczeństwa**²³ i osiągnęli porozumienie

²² JOIN(2017) 450 final (13.9.2017).

²³ COM(2017) 477 final (13.9.2017).

polityczne. Wspomniany akt, który zostanie wkrótce formalnie przyjęty i wejdzie w życie najszybciej, jak to będzie możliwe, wzmacnia mandat Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji. Ustanowiono w nim również unijne ramy certyfikacji cyberbezpieczeństwa dla produktów, usług i procesów technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w odniesieniu do jej wniosku ustawodawczego dotyczącego **bezigotówkowych środków płatniczych**²⁴. Zaproponowane przepisy zaktualizują obowiązujące w UE ramy prawne w zakresie walki z oszustwami i fałszerstwami związanymi z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, będą odpowiedzią na nowe wyzwania i zmiany technologiczne – takie jak pojawienie się walut wirtualnych i płatności realizowanych za pośrednictwem urządzeń przenośnych – usuną przeszkody utrudniające współpracę operacyjną, a także wzmocnią prewencję i zapewnianie ofiarom pomocy. Dyskusje w ramach posiedzeń trójstronnych rozpoczęły się we wrześniu 2018 r.; ostatnie takie posiedzenie odbyło się w dniu 28 listopada 2018 r. i doprowadziło do osiągnięcia wstępnego porozumienia. Komisja wzywa współprawodawców do zakończenia negocjacji dotyczących tego wniosku na następnym posiedzeniu trójstronnym w dniu 12 grudnia 2018 r.

Bazując na ambitnych inicjatywach w obszarze cyberbezpieczeństwa ogłoszonych w 2017 r., Komisja przedstawiła we wrześniu 2018 r. wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ustanowienia **Europejskiego Centrum Kompetencji w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa w kwestiach Przemysłu, Technologii i Badań Naukowych oraz sieci krajowych ośrodków koordynacji**, którego celem jest wspieranie technologicznych i przemysłowych zdolności w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i który stanowi fundament Europy, która broni. Działania te wpisują się w kluczowy cel, jakim jest zwiększenie konkurencyjności unijnej branży cyberbezpieczeństwa oraz sprawienie, by cyberbezpieczeństwo stało się przewagą konkurencyjną innych branż europejskich. Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę do szybkiego przyjęcia ich odpowiednich mandatów negocjacyjnych w celu jak najszybszego rozpoczęcia rozmów trójstronnych w kontekście toczących się negocjacji dotyczących programu „Cyfrowa Europa”.

Biorąc pod uwagę globalny charakter zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa, współpraca międzynarodowa w dziedzinie cyberbezpieczeństwa ma zasadnicze znaczenie. W dniach 23–24 października 2018 r. przedstawiciele Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego Stanów Zjednoczonych spotkali się z przedstawicielami Komisji Europejskiej podczas **warsztatów poświęconych podejściom do polityki w zakresie cyberbezpieczeństwa**, aby przeanalizować możliwości zacieśnienia współpracy w tym obszarze. Uczestnicy warsztatów zwrócili uwagę na szereg możliwości ułatwiania dwustronnego zaangażowania i zachęcali do dalszej wymiany wiedzy na temat certyfikacji informacji, zarządzania ryzykiem związanym z łańcuchem dostaw, zarządzania siłą roboczą i umiejętnościami oraz wyznaczania priorytetów badawczo-rozwojowych w dziedzinie cyberbezpieczeństwa.

Na przestrzeni ostatnich miesięcy Europejska Służba Działań Zewnętrznych – we współpracy z Komisją – zorganizowała kolejną rundę **dialogów w sprawach cyberprzestrzeni** ze Stanami Zjednoczonymi (10 września 2018 r.) i Chinami (16 listopada 2018 r.) oraz planuje odbyć taki dialog z Indiami w dniu 12 grudnia 2018 r. W ramach dialogów odniesiono się do kwestii wdrażania norm bezpieczeństwa cybernetycznego, środków budowy zaufania w obszarze cyberbezpieczeństwa i stosowania przepisów prawa międzynarodowego

²⁴ COM(2017) 489 final (13.9.2017).

w cyberprzestrzeni. Na przestrzeni ostatnich miesięcy osiągnięto znaczące postępy we wdrażaniu ram wspólnej unijnej reakcji dyplomatycznej na szkodliwe działania cybernetyczne („zestaw narzędzi dla dyplomacji cyfrowej”)²⁵, do czego wzywała Rada Europejska w konkluzjach z czerwca 2018 r. i października 2018 r. dotyczących przyjęcia restrykcyjnych środków UE służących przeciwdziałaniu cyberatakom.

Aby podnieść poziom cyberbezpieczeństwa, Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę:

inicjatywy przedstawione w orędziu o stanie Unii w 2018 r.:

- do jak najszybszego przyjęcia mandatu negocyjnego w sprawie wniosku ustawodawczego dotyczącego **Europejskiego Centrum Kompetencji w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa w kwestiach Przemysłu, Technologii i Badań Naukowych oraz sieci krajowych ośrodków koordynacji**, aby poczynić jak największe postępy w tej dziedzinie w trakcie obecnej kadencji Parlamentu Europejskiego;

inne:

- do osiągnięcia w grudniu 2018 r. porozumienia w sprawie wniosku ustawodawczego dotyczącego **bezzgotówkowych środków płatniczych**.

6. Zamknięcie przestrzeni, w której działają terroryści

Skuteczne prowadzenie postępowań przygotowawczych, ściganie przestępstw i skazywanie sprawców w dużej mierze zależy od elektronicznego materiału dowodowego. Dostępność takich dowodów ma szczególnie istotne znaczenie w kontekście ścigania przestępczości transgranicznej takiej jak terroryzm czy cyberprzestępczość. Komisja wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Radę ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniu 7 grudnia 2018 r. podejścia ogólnego do wniosku Komisji z kwietnia 2018 r. w sprawie rozporządzenia dotyczącego poprawy transgranicznego dostępu do **elektronicznego materiału dowodowego** w postępowaniach karnych²⁶. Biorąc pod uwagę znaczenie elektronicznego materiału dowodowego dla postępowań przygotowawczych w przypadku niemal wszystkich rodzajów przestępstw i uwzględniając treść wspólnej deklaracji, Komisja wzywa Parlament Europejski do przyspieszenia prac nad tym wnioskiem, mając na uwadze jego przyjęcie w obecnej kadencji.

Jeżeli chodzi o **zmiany w obszarze elektronicznego materiału dowodowego na szczeblu międzynarodowym**, Komisja uważnie śledzi przebieg trwających negocjacji w sprawie drugiego Protokołu dodatkowego dotyczącego dostępu do elektronicznego materiału dowodowego do sporządzonej w Budapeszcie Konwencji Rady Europy o cyberprzestępczości. Ponadto zawarcie porozumienia ze Stanami Zjednoczonymi zapewniłoby organom ścigania obydwu stron jasność prawa i pozwoliłoby uniknąć nakładania na usługodawców sprzecznych zobowiązań prawnych. Na spotkaniu ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych UE-USA, które odbyło się w Waszyngtonie w dniach 8–9 listopada 2018 r., zarówno przedstawiciele UE, jak i przedstawiciele USA zwrócili uwagę na znaczenie możliwości uzyskania szybkiego transgranicznego dostępu do

²⁵ Dokument Rady nr 9916/17.

²⁶ COM(2018) 225 final (17.4.2018). Kontynuowane będą negocjacje dotyczące towarzyszącej dyrektywy ustanawiającej zharmonizowane przepisy dotyczące mianowania przedstawicieli prawnych w celu gromadzenia dowodów na potrzeby postępowań karnych (COM(2018) 226 final (17.4.2018)).

elektronicznego materiału dowodowego przez organy ścigania i organy wymiaru sprawiedliwości. Komisja zamierza zaproponować wspólne i jak najszybsze przyjęcie dwóch zaleceń dotyczących wytycznych negocjacyjnych w sprawie tych dwóch aspektów międzynarodowych, uwzględniając postępy w dyskusjach dotyczących wniosków w sprawie elektronicznego materiału dowodowego oraz potrzebę zapewnienia dostatecznej jasności w kwestii parametrów i zabezpieczeń przyszłych wewnętrznych rozwiązań unijnymi w tym obszarze.

Z uwagi na znaczenie zapewnienia organom ścigania możliwości uzyskania dostępu do informacji finansowych, w kwietniu 2018 r. Komisja przyjęła wniosek ustawodawczy mający na celu wprowadzenie ułatwień w wykorzystywaniu informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych lub ich ścigania²⁷. Wniosek ten ma na celu umożliwienie wyznaczonym organom ścigania oraz biurom ds. odzyskiwania mienia bezpośredniego dostępu do informacji o rachunkach bankowych przechowywanych w scentralizowanych krajowych rejestrach rachunków bankowych oraz wzmocnienie współpracy między krajowymi jednostkami analityki finansowej a organami ścigania. W dniu 21 listopada 2018 r. Rada przyjęła podejście ogólne w sprawie tego dokumentu. Po przyjęciu w dniu 3 grudnia 2018 r. sprawozdania przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oczekuje się, że Parlament Europejski osiągnie porozumienie w przedmiocie swojego mandatu negocjacyjnego na posiedzeniu plenarnym zaplanowanym na grudzień 2018 r. Komisja z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w tym obszarze i zachęca współprawodawców do niezwłocznego rozpoczęcia kolejnego etapu negocjacji międzyinstytucjonalnych, aby osiągnąć porozumienie przed wyborami do Parlamentu Europejskiego.

Aby ograniczyć dostęp do niebezpiecznych prekursorów materiałów wybuchowych, które mogą być wykorzystywane do domowej produkcji materiałów wybuchowych, w kwietniu 2018 r. Komisja przedstawiła wniosek ustawodawczy dotyczący **ograniczeń w zakresie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych**²⁸. Celem wniosku jest wyeliminowanie luk w zakresie bezpieczeństwa przy użyciu środków takich jak zakaz stosowania dodatków chemicznych, obowiązkowe kontrole karalności osób ubiegających się o pozwolenie na zakup substancji, którymi obrót jest ograniczony, oraz wyraźne wskazanie, że przepisy stosowane wobec podmiotów gospodarczych dotyczą również przedsiębiorstw prowadzących działalność w internecie. Oczekuje się, że Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Parlamentu Europejskiego przyjmie swoje sprawozdanie w dniu 10 grudnia 2018 r. Biorąc pod uwagę postępy osiągnięte w pracach nad tym wnioskiem, Komisja wzywa Radę do przyjęcia jej mandatu negocjacyjnego jeszcze w grudniu 2018 r. oraz do wypracowania porozumienia między obydwoma współprawodawcami w trakcie obecnej kadencji Parlamentu Europejskiego.

Kolejny wniosek ustawodawczy przedstawiony przez Komisję w kwietniu 2018 r. miał na celu poprawę jakości zabezpieczeń dokumentów tożsamości obywateli Unii oraz dokumentów pobytu²⁹. We wniosku przewidziano w szczególności minimalne **zabezpieczenia dowodów tożsamości**. Dowody tożsamości będą musiały zawierać identyfikatory biometryczne (wizerunek twarzy i dwa odciski palców) oraz mikroprocesor bezstykowy. Wniosek ten został wskazany w programie prac Komisji na 2019 r. jako

²⁷ COM(2018) 213 final (17.4.2018).

²⁸ COM(2018) 209 final (17.4.2018).

²⁹ COM(2018) 212 final (17.4.2018).

priorytetowy wniosek oczekujący na rozpatrzenie. W dniu 14 listopada 2018 r. Rada przyjęła mandat do rozpoczęcia negocjacji z Parlamentem Europejskim w sprawie tego wniosku. W dniu 3 grudnia 2018 r. Parlament Europejski wyraził zgodę na przystąpienie do negocjacji na podstawie sprawozdania Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych. Z uwagi na zbliżające się rozpoczęcie rozmów trójstronnych Komisja zobowiązała się do udzielenia współprawodawcom wsparcia, tak aby wniosek został przyjęty przed kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego, co obecnie wydaje się być wykonalne.

W celu zamknięcia przestrzeni, w której działają terroryści, Komisja wzywa:

priorytety wspólnej deklaracji:

- Parlament Europejski do pilnego przyjęcia mandatu negocjacyjnego w sprawie wniosków ustawodawczych dotyczących **dowodów elektronicznych** i niezwłocznego rozpoczęcia rozmów trójstronnych z Radą;
- Parlament Europejski i Radę do osiągnięcia porozumienia w kwestii wniosku ustawodawczego dotyczącego **ułatwienia korzystania z informacji finansowych** przed wyborami do Parlamentu Europejskiego;

inne:

- Parlament Europejski i Radę do przyjęcia do końca 2018 r. mandatu negocjacyjnego w sprawie wniosku ustawodawczego dotyczącego wzmocnienia **ograniczeń w zakresie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych**;
- Parlament Europejski i Radę do osiągnięcia porozumienia w kwestii wniosku ustawodawczego dotyczącego ulepszenia **zabezpieczeń krajowych dowodów tożsamości i dokumentów pobytu**, tak aby możliwe było przyjęcie tego wniosku przed wyborami do Parlamentu Europejskiego.

III. REALIZACJA INNYCH PRIORYTETOWYCH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA

1. *Wdrażanie środków ustawodawczych w ramach unii bezpieczeństwa*

Aby możliwe było czerpanie korzyści z rzeczywistej i skutecznej unii bezpieczeństwa, podstawowym priorytetem jest pełne i prawidłowe wdrożenie uzgodnionych środków. Komisja aktywnie wspiera państwa członkowskie, w tym przez zapewnianie finansowania i usprawnianie wymiany najlepszych praktyk. W stosownych przypadkach Komisja wykorzystuje jednak w pełni uprawnienia przysługujące jej na mocy Traktatów w zakresie egzekwowania prawa Unii, uwzględniając wszczynanie w stosownych przypadkach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Ponieważ termin wdrożenia unijnej dyrektywy w sprawie **danych dotyczących przelotu pasażera**³⁰ upłynął dnia 25 maja 2018 r., w dniu 19 lipca 2018 r. Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko 14

³⁰ Dyrektywa (UE) 2016/681 (27.4.2016).

państwom członkowskim z tytułu braku zawiadomienia o przyjęciu przepisów krajowych w pełni transponujących dyrektywę³¹ – narzędzie to ma kluczowe znaczenie w walce z terroryzmem i poważną przestępczością. Od tego czasu pięć państw członkowskich zgłosiło dokonanie pełnej transpozycji dyrektywy³². Równocześnie Komisja w dalszym ciągu wspiera wszystkie państwa członkowskie w działaniach zmierzających do ukończenia tworzenia ich systemów zarządzania danymi dotyczącymi przelotu pasażera między innymi poprzez ułatwianie wymiany informacji i najlepszych praktyk.

Termin transpozycji **dyrektywy w sprawie zwalczania terroryzmu**³³ upłynął w dniu 8 września 2018 r. W dniu 21 listopada 2018 r. Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko 16 państwom członkowskim z tytułu braku zawiadomienia o przyjęciu przepisów krajowych w pełni transponujących tę dyrektywę³⁴.

Termin transpozycji **dyrektywy w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni**³⁵ upłynął w dniu 14 września 2018 r. Dlatego też w dniu 22 listopada 2018 r. Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko 25 państwom członkowskim z tytułu braku zawiadomienia o przyjęciu przepisów krajowych w pełni transponujących tę dyrektywę³⁶. Po wszczęciu postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jeszcze jedno państwo członkowskie zgłosiło Komisji dokonanie pełnej transpozycji dyrektywy³⁷.

Termin na dokonanie transpozycji **dyrektywy w sprawie ochrony danych osobowych w związku z ich przetwarzaniem do celów ścigania przestępstw**³⁸ do prawa krajowego upłynął w dniu 6 maja 2018 r. W dniu 19 lipca 2018 r. Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko 19 państwom członkowskim z tytułu braku zawiadomienia o przyjęciu przepisów krajowych w pełni transponujących tę dyrektywę³⁹.

Zgodnie z informacjami przekazanymi Komisji przez państwa członkowskie pełnej transpozycji **dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa sieci i informacji**⁴⁰ dokonało 21 państw członkowskich, a częściowej transpozycji dokonały 3 inne państwa członkowskie⁴¹. Komisja

³¹ Bułgaria, Czechy, Estonia, Grecja, Hiszpania, Francja, Cypr, Luksemburg, Niemcy, Austria, Portugalia, Rumunia, Słowenia i Finlandia. Komisja otrzymuje odpowiedzi od państw członkowskich, w tym notyfikacje odpowiednich przepisów. Obecnie trwa ich analiza (zob. również przypis 47).

³² Bułgaria, Francja, Luksemburg, Austria i Grecja (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

³³ Dyrektywa (UE) 2017/541 (15.3.2017).

³⁴ Belgia, Bułgaria, Czechy, Estonia, Grecja, Hiszpania, Chorwacja, Cypr, Litwa, Luksemburg, Malta, Austria, Polska, Portugalia, Rumunia i Słowenia.

³⁵ Dyrektywa (UE) 2017/853 (17.5.2017).

³⁶ Belgia, Bułgaria, Czechy, Niemcy, Estonia, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Francja, Cypr, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Węgry, Malta, Niemcy, Austria, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Słowacja, Finlandia, Szwecja, Zjednoczone Królestwo.

³⁷ Francja (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

³⁸ Dyrektywa (UE) 2016/680 (27.4.2016).

³⁹ Belgia, Bułgaria, Czechy, Estonia, Grecja, Hiszpania, Francja, Chorwacja, Cypr, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Węgry, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowenia i Finlandia. Komisja otrzymuje odpowiedzi od państw członkowskich, w tym notyfikacje odpowiednich przepisów. Obecnie trwa ich analiza (zob. również przypis 51).

⁴⁰ Dyrektywa (UE) 2016/1148 (27.4.2016).

⁴¹ Bułgaria, Czechy, Dania, Niemcy, Grecja, Estonia, Irlandia, Hiszpania, Francja, Chorwacja, Włochy, Cypr, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Słowenia, Słowacja, Finlandia, Szwecja i Zjednoczone

przeprowadziła kontrole *prima facie* w przypadku 18 spośród 21 państw członkowskich. Wynika z nich, że dyrektywa została transponowana w pełni. W dniu 19 lipca 2018 r. Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego z tytułu braku zawiadomienia o pełnej transpozycji przeciwko 17 państwom członkowskim, które nie dokonały zgłoszenia przed upływem terminu transpozycji w dniu 9 maja 2018 r.⁴²

Do dnia 9 listopada 2018 r. państwa członkowskie musiały przekazać Komisji informacje na temat tzw. operatorów usług podstawowych zidentyfikowanych na ich terytorium, w ramach transpozycji dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa sieci i informacji. Wspomniani operatorzy to podmioty publiczne i prywatne, które – zgodnie z wymogami ustanowionymi w dyrektywie – powinny zabezpieczyć swoje sieci i systemy informatyczne oraz zgłaszać poważne incydenty. Jak dotąd 19 państw członkowskich podzieliło się z Komisją informacjami zwrotnymi, a 16 przekazało Komisji stosowne informacje⁴³. Komisja oceni teraz otrzymane informacje, aby sporządzić sprawozdanie dotyczące spójności podejścia państw członkowskich do procedury identyfikowania operatorów.

Komisja przeprowadza obecnie ocenę transpozycji **czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy**⁴⁴ oraz pracuje nad zapewnieniem wdrożenia tych przepisów w państwach członkowskich. Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko 21 państwom członkowskim z tytułu braku zawiadomienia o przyjęciu przepisów krajowych transponujących tę dyrektywę⁴⁵. W odpowiednich przypadkach będzie ona w dalszym ciągu korzystać ze swoich uprawnień w celu zapewnienia pełnego wdrożenia tej dyrektywy. W celu uzupełnienia przepisów tej dyrektywy w dniu 3 grudnia 2018 r. weszły w UE w życie nowe środki prawne mające na celu przeciwdziałanie praniu pieniędzy. Nowa dyrektywa⁴⁶ ujednolici przepisy dotyczące przestępstw polegających na praniu pieniędzy i grożących za nie sankcji dzięki zagwarantowaniu stosowania równie surowych kar w całej UE z minimalnym wymiarem kary pozbawienia wolności wynoszącym 4 lata. Państwa członkowskie mają 24 miesiące na transponowanie tej dyrektywy i zawiadomienie Komisji o dokonaniu transpozycji.

Komisja wzywa wszystkie państwa członkowskie do pełnego wdrożenia i stosowania wszystkich środków i instrumentów UE uzgodnionych w ramach unii bezpieczeństwa.

Ponieważ wyznaczone terminy transpozycji już upłynęły, Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego i wzywa państwa członkowskie do pilnego zastosowania niezbędnych środków służących pełnej transpozycji

Królestwo zgłosiły dokonanie pełnej transpozycji dyrektywy. Łotwa, Litwa i Węgry zgłosiły częściową transpozycję dyrektywy (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

⁴² Belgia, Bułgaria, Dania, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Francja, Chorwacja, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Węgry, Niderlandy, Austria, Polska, Portugalia i Rumunia. Komisja otrzymuje odpowiedzi od państw członkowskich, w tym notyfikacje odpowiednich przepisów. Obecnie trwa ich analiza (zob. również przypis 48).

⁴³ Czechy, Dania, Niemcy, Estonia, Hiszpania, Francja, Chorwacja, Cypr, Litwa, Węgry, Niderlandy, Polska, Portugalia, Finlandia, Szwecja i Zjednoczone Królestwo (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

⁴⁴ Dyrektywa (UE) 2015/849 (20.5.2015).

⁴⁵ Belgia, Bułgaria, Dania, Estonia, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Francja, Chorwacja, Cypr, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Malta, Niderlandy, Austria, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja i Finlandia.

⁴⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnych.

następujących dyrektyw do prawa krajowego oraz zawiadomienia o tym Komisji:

- **dyrektywy UE w sprawie danych dotyczących przelotu pasażera**, w przypadku której 6 państw członkowskich nadal ma obowiązek zgłoszenia dokonania jej transpozycji do prawa krajowego, zaś 3 państwa członkowskie obowiązane są uzupełnić to zgłoszenie⁴⁷;
- **dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa sieci i informacji**, w przypadku której 4 państwa członkowskie nadal mają obowiązek zgłoszenia dokonania jej transpozycji do prawa krajowego, zaś 3 państwa członkowskie obowiązane są uzupełnić to zgłoszenie;⁴⁸
- **dyrektywy w sprawie zwalczania terroryzmu**, w przypadku której 7 państw członkowskich nadal ma obowiązek zgłoszenia dokonania jej transpozycji do prawa krajowego, zaś 9 państw członkowskich obowiązanych jest uzupełnić to zgłoszenie⁴⁹;
- **dyrektywy w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni**, w odniesieniu do której 19 państw członkowskich nadal ma obowiązek zgłoszenia dokonania transpozycji do prawa krajowego, zaś 5 państw członkowskich obowiązanych jest uzupełnić to zgłoszenie⁵⁰;
- **dyrektywy w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar oraz w sprawie swobodnego przepływu takich danych**, w odniesieniu do której 11 państw członkowskich nadal ma obowiązek zgłoszenia dokonania transpozycji do prawa krajowego, zaś 2 państwa członkowskie obowiązane są uzupełnić to zgłoszenie⁵¹; oraz
- **czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy**, w odniesieniu do której 3 państwa członkowskie obowiązane są uzupełnić zgłoszenie dokonania transpozycji⁵².

2. Gotowość i ochrona

⁴⁷ Hiszpania, Cypr, Niderlandy, Portugalia, Rumunia i Finlandia nie zgłosiły jeszcze dokonania transpozycji. Czechy, Estonia i Słowenia zgłosiły dokonanie częściowej transpozycji i mają uzupełnić swoje zgłoszenie transpozycji (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

⁴⁸ Belgia, Luksemburg, Austria i Rumunia nie zgłosiły jeszcze dokonania transpozycji. Litwa, Węgry i Łotwa zgłosiły dokonanie częściowej transpozycji i mają uzupełnić swoje zgłoszenie transpozycji (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

⁴⁹ Bułgaria, Grecja, Cypr, Luksemburg, Malta, Polska i Rumunia nie zgłosiły jeszcze dokonania transpozycji. Belgia, Czechy, Estonia, Hiszpania, Chorwacja, Litwa, Austria, Portugalia i Słowenia zgłosiły dokonanie częściowej transpozycji i mają uzupełnić swoje zgłoszenie transpozycji (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

⁵⁰ Belgia, Bułgaria, Niemcy, Estonia, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Cypr, Łotwa, Luksemburg, Węgry, Niderlandy, Austria, Polska, Rumunia, Słowenia, Słowacja, Finlandia i Szwecja mają zgłosić dokonanie transpozycji. Czechy, Litwa, Malta, Portugalia i Zjednoczone Królestwo zgłosiły dokonanie częściowej transpozycji i mają uzupełnić swoje zgłoszenie transpozycji (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

⁵¹ Bułgaria, Estonia, Grecja, Hiszpania, Cypr, Łotwa, Niderlandy, Polska, Rumunia, Słowenia oraz Finlandia mają zgłosić dokonanie transpozycji. Czechy i Portugalia zgłosiły dokonanie częściowej transpozycji i mają uzupełnić swoje zgłoszenie transpozycji (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

⁵² Luksemburg, Austria i Rumunia zgłosiły dokonanie częściowej transpozycji i mają uzupełnić swoje zgłoszenie transpozycji. Pozostałe 18 państw członkowskich zgłosiło dokonanie pełnej transpozycji. Komisja dokonuje aktualnie oceny (stan na dzień 6 grudnia 2018 r.).

Rok po przyjęciu planu działania Komisji z 2017 r. na rzecz wspierania **ochrony przestrzeni publicznej**⁵³ poczyniono znaczne postępy w jego wdrażaniu we wszystkich obszarach, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia wytycznych i finansowania UE celem wsparcia państw członkowskich.

Odbyło się sześć spotkań z organami publicznymi i podmiotami prywatnymi w celu wymiany dobrych praktyk i informacji o tym, w jaki sposób operatorzy i organy publiczne mogą zwiększyć bezpieczeństwo różnych rodzajów przestrzeni publicznej, w tym hoteli, centrów handlowych, obiektów transportowych, stadionów sportowych i centrów kulturalnych. Chociaż zarówno organy publiczne, jak i operatorzy podejmują inicjatywy na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa swoich obiektów, spotkania pokazały, że nadal stoją przed nimi wyzwania oraz istnieją luki, które należy usunąć. Podczas gdy niektóre sektory mają dobrze rozwiniętą kulturę bezpieczeństwa, inne dopiero teraz wprowadzają bardziej systematyczne podejścia do ochrony swoich obiektów. Forum operatorów, grupa prowadzona pod kierunkiem Komisji w celu zachęcania do zawierania partnerstw publiczno-prywatnych w dziedzinie bezpieczeństwa, zorganizowało w dniu 26 listopada 2018 r. spotkanie z udziałem wszystkich sektorów. Uczestnicy przyjęli z zadowoleniem wytyczne przedstawione przez służby Komisji, określające dobre praktyki w zakresie środków, które podmioty gospodarcze i organy publiczne powinny wprowadzić w celu zwiększenia bezpieczeństwa przestrzeni publicznej.

W następstwie warsztatów technicznych Komisji z udziałem urbanistów i lokalnych urzędników ds. bezpieczeństwa z miast europejskich, które odbyły się w czerwcu 2018 r., Wspólne Centrum Badawcze Komisji przygotowało dwa sprawozdania zestawiające istniejące materiały z wytycznymi dotyczącymi ochrony przestrzeni publicznej i systemów barier. Opracowano również pierwsze europejskie wytyczne dotyczące wyboru odpowiednich rozwiązań w zakresie barier, które umożliwiają urbanistom zwiększenie bezpieczeństwa miejskiego bez tworzenia centrów miast przypominających fortece.

Prace te są również **finansowane ze środków UE**. W kontekście zaproszenia do składania wniosków z 2017 r. w ramach części dotyczącej współpracy policyjnej Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego wybrano osiem projektów ukierunkowanych na ochronę przestrzeni publicznej, obejmujących takie zagadnienia jak koncepcje bezpieczeństwa miejskiego, zwiększenie bezpieczeństwa przez projektowanie, ochrona przed atakami polegającymi na taranowaniu pojazdami, poprawa poziomu ochrony w bezpieczeństwie kolei i opracowywanie koncepcji szkolenia, a także kampanie mające na celu zwiększenie świadomości. Dalsze działania będą finansowane w kontekście zaproszenia do składania wniosków z 2018 r. w ramach części dotyczącej współpracy policyjnej Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego⁵⁴. Zaproszenie do składania wniosków w kontekście inicjatywy dotyczącej innowacyjnych działań miejskich w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁵⁵ jest również otwarte, aby zapewnić miastom innowacyjne rozwiązania w zakresie wyzwań związanych z bezpieczeństwem miejskim. Ponadto do programu prac „Horyzont 2020” Bezpieczne społeczeństwa na lata 2018–2020 włączono specjalne zaproszenie do składania wniosków dotyczących badań w celu opracowania innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony przestrzeni publicznych.

⁵³ COM(2017) 612 final (18.10.2017).

⁵⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police/union-actions_en, wnioski można składać do dnia 16 stycznia 2019 r.

⁵⁵ <https://www.uia-initiative.eu/en/urban-security>, wnioski można składać do dnia 31 stycznia 2019 r.

W odpowiedzi na wezwania Rady Europejskiej sformułowane na posiedzeniach w marcu 2018 r. i październiku 2018 r. Komisja zintensyfikowała swoje **działania mające zapobiegać zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym i jądrowym** oraz zacieśniła współpracę z państwami członkowskimi, w szczególności w zakresie zagrożeń chemicznych. Komisja i eksperci państw członkowskich opracowali wspólny wykaz potencjalnie niebezpiecznych substancji chemicznych i będą teraz współpracować z producentami nad poprawą zdolności w zakresie wykrywania. Komisja rozpoczęła również dialog z sektorem prywatnym w celu zbadania możliwości ograniczenia terrorystom dostępu do substancji chemicznych, które mogą być wykorzystane jako prekursorzy na potrzeby ataków chemicznych. Komisja prowadzi także kampanię szkoleniową w swoim specjalnym Europejskim Ośrodku Szkoleń w zakresie Jądrowego Bezpieczeństwa Fizycznego ukierunkowaną na szkolenie krajowych organów ścigania w zakresie wykrywania materiałów radiologicznych i jądrowych. Ponad 100 funkcjonariuszy policji będzie się szkolić z wykorzystaniem zaawansowanego sprzętu i prawdziwego materiału jądrowego, aby lepiej przygotować się do potencjalnego ataku z użyciem tzw. brudnej bomby.

W ramach działań następczych w związku z konkluzjami z posiedzenia Rady Europejskiej w czerwcu 2018 r. Rada do Spraw Zagranicznych przyjęła w dniu 15 października 2018 r. **nowy system środków ograniczających** w celu zajęcia się kwestią stosowania i proliferacji broni chemicznej. Umożliwi on UE nakładanie sankcji polegających na zakazie wjazdu na terytorium Unii Europejskiej i zamrożeniu aktywów osób i podmiotów zaangażowanych w tworzenie i wykorzystywanie broni chemicznej w dowolnym miejscu, niezależnie od ich narodowości lub lokalizacji⁵⁶.

W dniach 5–23 listopada 2018 r. UE i NATO przeprowadziły równoległe i skoordynowane **ćwiczenie UE-NATO na wypadek ataku hybrydowego**. Miało ono na celu poprawę i zwiększenie zdolności UE, w środowisku kontrolowanym, w zakresie reagowania na złożony kryzys o charakterze hybrydowym w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym, a także usprawnienie współpracy z NATO. W ćwiczenie zaangażowane były odpowiednie instytucje i organy Unii Europejskiej przy udziale 25 państw członkowskich oraz Norwegii i ośmiu Agencji UE. Szwajcaria uczestniczyła w charakterze obserwatora.

W odniesieniu do **gotowości i ochrony** Komisja:

- wzywa państwa członkowskie do działania na rzecz pełnego wdrożenia planu działania w celu zwiększenia gotowości na wypadek zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych do końca 2019 r.;
- wzywa państwa członkowskie i sektor prywatny do zacieśnienia współpracy na rzecz poprawy ochrony przestrzeni publicznej oraz do podjęcia działań w celu pełnego wdrożenia planu działania na rzecz wspierania ochrony przestrzeni publicznej.

3. *Badania nad bezpieczeństwem*

Badania UE nad bezpieczeństwem są jednym z podstawowych elementów unii bezpieczeństwa umożliwiającym innowacyjność w zakresie technologii i wiedzy, która ma zasadnicze znaczenie dla rozwijania zdolności radzenia sobie ze współczesnymi wyzwaniami

⁵⁶ Rozporządzenie Rady (UE) 2018/1542 z dnia 15 października 2018 r. w sprawie środków ograniczających proliferację i stosowanie broni chemicznej.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1542>

dla bezpieczeństwa, przewidywania przyszłych zagrożeń i przyczyniania się do zwiększenia konkurencyjności europejskiego sektora bezpieczeństwa. Jest to szczególnie istotne, zważywszy na potrzebę uwzględnienia strategicznych kwestii bezpieczeństwa, takich jak łańcuch dostaw infrastruktury cyfrowej i pochodzenie elementów technologicznych.

W porównaniu z innymi dziedzinami finansowanie UE ma podstawowe znaczenie dla badań nad bezpieczeństwem, stanowiąc około 50 % wszystkich funduszy publicznych przeznaczanych na badania nad bezpieczeństwem zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu krajowym⁵⁷. Od momentu rozpoczęcia badań nad bezpieczeństwem na szczeblu unijnym w 2007 r. UE przeznaczyła ponad 2 mld EUR na finansowanie ponad 400 projektów, między innymi w dziedzinach, w których polityka UE podlega zmianom, takich jak skanery w portach lotniczych, zaawansowana kryminalistyka, narzędzia umożliwiające radzenie sobie z radykalizacją w internecie, metody gromadzenia elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych oraz technologie dla służb interwencyjnych. Przyszłe trendy technologiczne, takie jak sztuczna inteligencja, systemy kognitywne i analityka danych, są również często przedmiotem realizowanych projektów.

Ostatnie projekty wykazały bezpośredni związek między badaniami a wdrażaniem i opracowywaniem polityki w zakresie bezpieczeństwa granic i zarządzania łańcuchem dostaw⁵⁸, zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych⁵⁹, rozpatrywania elektronicznego materiału dowodowego⁶⁰ oraz w dziedzinie nadzoru morskiego⁶¹.

Biorąc pod uwagę szczególny charakter sektora bezpieczeństwa (w którym rynek reprezentują głównie organy publiczne), właściwe wykorzystanie rezultatów badań można zagwarantować

⁵⁷ Jedynie osiem państw członkowskich oświadczyło, że posiada ustrukturyzowany krajowy program badań nad bezpieczeństwem.

⁵⁸ W ramach projektu CORE po raz pierwszy wykorzystano technologię *blockchain* w zarządzaniu łańcuchem dostaw. Kilka dużych przedsiębiorstw logistycznych, np. MAERSK-IBM, Seacon Logistics i Royal Flora Holland, wykorzystuje osiągnięcia projektu CORE do tworzenia swoich internetowych systemów logistycznych, identyfikator projektu 603993, FP7-SEC-2013-1, data rozpoczęcia: 1 maja 2014 r., szczegółowe informacje dostępne pod adresem: <https://cordis.europa.eu/project/rcn/188515/factsheet/pl>

⁵⁹ W ramach projektu TOXITRIAGE opracowano chętnie wykorzystywany system wykrywania zagrożeń chemicznych i biologicznych oraz skuteczny mechanizm koordynacji na potrzeby triażu ofiar z udziałem różnego rodzaju służb interwencyjnych, identyfikator projektu 653409, H2020-DRS-2014, data rozpoczęcia: 1 września 2015 r., szczegółowe informacje dostępne pod adresem: <https://cordis.europa.eu/project/rcn/194860/factsheet/pl>

⁶⁰ W ramach projektu EVIDENCE określono plan działania, w którym przedstawiono strategię, cele i działania niezbędne do ustanowienia wspólnych europejskich ram na rzecz prawidłowego i zharmonizowanego rozpatrywania elektronicznego materiału dowodowego. Wyniki te wykorzystano jako wkład do wstępnej oceny skutków wniosku ustawodawczego Komisji w tej dziedzinie, identyfikator projektu 608185, FP7-SEC-2013-1, data rozpoczęcia: 1 marca 2014 r., szczegółowe informacje dostępne pod adresem: <https://cordis.europa.eu/project/rcn/185514/factsheet/pl>

⁶¹ Projekt CLOSEYE był pierwszym przykładem tego, w jaki sposób badania finansowane przez UE mogą wypełnić lukę między określeniem brakujących zdolności a wdrożeniem rozwiązań technologicznych mających je usunąć. W projekcie tym wykorzystano wcześniejsze sfinansowane przez UE badania w zakresie nadzorowania granic morskich, co doprowadziło do wypracowania rozwiązań służących udoskonaleniu wykrywania, identyfikacji i śledzenia małych statków na morzu. W rezultacie organy dwóch państw członkowskich, tj. Hiszpanii i Portugalii, wszczęły procedurę zamówień publicznych, opierając się na wyniku projektu CLOSEYE. Hiszpania zastosowała instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi, wykorzystując tym samym w pełni synergii między różnymi funduszami UE. Identyfikator projektu 313184, FP7-SEC-2012-1, data rozpoczęcia: 1 kwietnia 2013 r., szczegółowe informacje dostępne pod adresem: <https://cordis.europa.eu/project/rcn/108227/factsheet/pl>

tylko wtedy, gdy badania zostaną uznane za jeden z elementów szerszego procesu rozwoju zdolności, w którym uczestniczą decydenci, praktycy oraz przedstawiciele sektora i środowiska akademickiego. Ścisłe zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron na wczesnym etapie ma zasadnicze znaczenie dla zidentyfikowania brakujących zdolności i określenia priorytetów w odniesieniu do zdolności, które mogą – w razie potrzeby – spowodować powstanie wymogów w zakresie badań. Komisja działa w ścisłej współpracy ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami w celu promowania takiego podejścia.

Aby rozpowszechnić wyniki, w dniach 5–6 grudnia 2018 r. odbyła się w Brukseli **konferencja dotycząca badań w dziedzinie bezpieczeństwa** z udziałem około 900 zainteresowanych stron z całej Europy poświęcona wykazaniu wpływu badań nad bezpieczeństwem finansowanych przez UE. W tym samym tygodniu odbyło się również spotkanie „społeczności użytkowników na rzecz bezpiecznych i odpornych społeczeństw” ze specjalnymi panelami poświęconymi szeregowi zagadnień w zakresie badań nad bezpieczeństwem, a także coroczne spotkanie Międzynarodowego Forum na rzecz Rozwoju Innowacji dla Służb Interwencyjnych.

W swoim wniosku dotyczącym przyszłego programu ramowego w zakresie badań i innowacji („Horyzont Europa”, część następnych wieloletnich ram finansowych, która obejmuje lata 2021–2027) Komisja wyraźnie stwierdziła, że badania nad bezpieczeństwem powinny nadal stanowić jeden z głównych priorytetów. Celem programu „Horyzont Europa” będzie osiągnięcie większej komplementarności z innymi programami badawczymi w dziedzinach takich jak obrona, a także synergii z powiązanymi programami finansowania, takimi jak Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami, w tym Instrument na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz, oraz Cyfrowa Europa i fundusze regionalne. Program będzie również ukierunkowany na dalsze wzmacnianie roli agencji i praktyków UE w całym cyklu badawczym.

W dniu 7 grudnia 2018 r. Komisja przyjęła komunikat i skoordynowany plan działania⁶² w zakresie współpracy na rzecz **sztucznej inteligencji**, który obejmuje potrzebę zmaksymalizowania korzyści, jakie przyniesie sztuczna inteligencja w sektorze bezpieczeństwa, uwzględniając organy ścigania i przedsiębiorstwa. W ramach skoordynowanego planu działania Komisja zamierza przekształcić zasady w konkretne działania, które będą wdrażane wspólnie przez Komisję i państwa członkowskie. Wszystkie trzy aspekty sztucznej inteligencji związane z bezpieczeństwem⁶³ są wyraźnie obecne we wszystkich działaniach: od badań aż po wprowadzenie takich technologii na rynek.

Komisja zobowiązuje się uwzględnić dyskusję na temat zagrożeń i możliwości związanych ze sztuczną inteligencją w szerszej zakrojonej strategii rozwoju na rzecz bezpieczeństwa z uwzględnieniem różnych scenariuszy, potrzeb, luk i rozwiązań alternatywnych właściwych dla każdego obszaru bezpieczeństwa. Ponadto Komisja zamierza omówić z Komitetem programu „Bezpieczne społeczeństwa – ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli” włączenie odpowiednich działań do programu prac „Horyzont 2020” na 2020 r.

⁶² COM(2018) 795 final (7.12.2018).

⁶³ Cyberbezpieczeństwo technologii opartych na sztucznej inteligencji, wykorzystywanie sztucznej inteligencji do celów bezpieczeństwa, w tym zapobieganie przestępstwom i terroryzmowi, ich wykrywanie i ściganie, a także zapobieganie wykorzystywaniu sztucznej inteligencji w złej wierze lub do celów przestępczych.

W odniesieniu do **badania nad bezpieczeństwem** Komisja:

- w okresie od marca 2019 r. do sierpnia 2019 r. ogłosi zaproszenia do składania wniosków w ramach programu „Horyzont 2020” Bezpieczne społeczeństwa na 2019 r.

4. Wymiar zewnętrzny

UE odbyła cenną wymianę poglądów ze Stanami Zjednoczonymi na **spotkaniu ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych UE i USA** w dniach 8 i 9 listopada 2018 r. w Waszyngtonie, podczas którego obie strony potwierdziły swoje zaangażowanie w stawianie czoła wspólnym wyzwaniom w obszarach sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Obie strony zgodziły się w szczególności co do znaczenia skutecznej wymiany informacji w związku ze staraniami na rzecz zwalczania terroryzmu. UE i Stany Zjednoczone podkreśliły znaczenie wymiany danych dotyczących przelotu pasażera jako narzędzia zapobiegania przemieszczaniu się terrorystów i zgodziły się przygotować do wspólnej oceny w 2019 r. zgodnie z postanowieniami umowy w sprawie danych dotyczących przelotu pasażera między UE a Stanami Zjednoczonymi. Ponadto UE i Stany Zjednoczone ponownie podkreśliły priorytetowe znaczenie, jakie przywiązują do zwalczania cyberprzestępczości i zwiększenia cyberbezpieczeństwa. Obie strony zgodziły się zbadać możliwość zawarcia umowy między UE a Stanami Zjednoczonymi w sprawie elektronicznego materiału dowodowego. Unia Europejska i Stany Zjednoczone uznały również potrzebę zwiększenia starań na rzecz sprostania wyzwaniu, jakim jest wykorzystywanie internetu przez terrorystów do kierowania atakami i zachęcania do nich, przy jednoczesnym poszanowaniu praw indywidualnych, w tym wolności słowa. Obie strony uznały, że systemy wyborcze w państwach demokratycznych stoją przed bezprecedensowymi wyzwaniami, które wymagają współpracy i wymiany najlepszych praktyk między państwami zajmującymi podobne stanowisko. Unia Europejska i Stany Zjednoczone uzgodniły nawiązanie regularnego dialogu w tych kwestiach, począwszy od następnego spotkania urzędników wysokiego szczebla w 2019 r.⁶⁴

Kontynuowano negocjacje między UE a Kanadą dotyczące **zmienionej umowy w sprawie danych dotyczących przelotu pasażera**. Komisja będzie regularnie przedstawiać Radzie i Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Parlamentu Europejskiego sprawozdanie z poczynionych postępów.

W dniu 30 listopada 2018 r. odbyła się pierwsza runda rokowań w sprawie umowy między UE a Turcją dotyczącej wymiany danych osobowych między Europolem a właściwymi organami ds. zwalczania poważnej przestępczości i terroryzmu w Turcji. Komisja pozostaje również w kontakcie z władzami Izraela w kontekście pierwszej rundy negocjacji z Izraelem. W dniu 3 grudnia 2018 r. odbyło się spotkanie między UE a przedstawicielami Algierii, Egiptu, Jordanii, Libanu, Maroka i Tunezji w celu omówienia możliwej przyszłej współpracy między organami ścigania w tych państwach a Europolem, w tym przez uzgodnienia robocze i z myślą o ewentualnych umowach umożliwiających wymianę danych osobowych.

UE nadal prowadzi z krajami partnerskimi **dialog w sprawie zwalczania terroryzmu**. W dniu 12 listopada 2018 r. w Brukseli w ramach dialogu między UE a Indiami w sprawie zwalczania terroryzmu odniesiono się do wymiany informacji, wykorzystywania internetu

⁶⁴

<https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2018/11/09/joint-eu-u-s-statement-following-the-eu-u-s-justice-and-home-affairs-ministerial-meeting/>

przez terrorystów i ewentualnej współpracy z Europolem. W dniu 29 listopada 2018 r. w Brukseli odbyło się spotkanie w ramach dialogu między UE a Pakistanem w sprawie zwalczania terroryzmu poświęcone staraniom mającym na celu zwalczanie finansowania terroryzmu w kontekście Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy. Spotkanie w ramach dialogu między UE a Algierią w sprawie zwalczania terroryzmu i bezpieczeństwa regionalnego, zorganizowane w dniu 12 listopada 2018 r. w Algierze pod przewodnictwem wysokiej przedstawiciel / wiceprzewodniczącej Mogherini, dotyczyło starań na rzecz przywrócenia bezpieczeństwa w Libii i Sahelu. W dniu 27 listopada 2018 r. odbyło się w Brukseli pierwsze spotkanie urzędników wysokiego szczebla UE i Kuwejtu, którzy omówili możliwości dalszej wymiany i potencjalnej przyszłej współpracy w kwestiach związanych ze zwalczaniem terroryzmu, przestępczością zorganizowaną i cyberbezpieczeństwem.

W listopadzie 2018 r. irackie podmioty wojskowe i organy ścigania po raz pierwszy wzięły udział w szkoleniu w zakresie gromadzenia dowodów z rejonów konfliktów w Centrum Doskonałości Stabilizacyjnych Sił Policyjnych NATO w Vicenzy, we włoskim ośrodku szkoleniowym karabinierów. Szkolenie to jest częścią trzyletniego projektu UE, Interpolu i NATO, którego celem jest zapewnienie, aby osoby powiązane z poważnymi przestępstwami i terroryzmem w strefach objętych konfliktem zostały pociągnięte do odpowiedzialności. Projekt ten jest konkretnym działaniem UE związanym z budowaniem zdolności w zakresie zgodnego z prawem zbierania dowodów przestępstw popełnionych przez bojowników Daish, co może ostatecznie doprowadzić do zacieśnienia współpracy międzynarodowej między irackimi i unijnymi organami ścigania.

IV. PODSUMOWANIE

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono znaczne postępy poczynione w pracach nad budową rzeczywistej i skutecznej unii bezpieczeństwa. Jednocześnie podkreślono, że nadal potrzebne są jednak dalsze starania współprawodawców i państw członkowskich w zakresie finalizowania procesów ustawodawczych i wdrażania przyjętych środków w celu zapewnienia obywatelom Unii wzmocnionego bezpieczeństwa wewnętrznego. W związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego w maju 2019 r. nadchodzące tygodnie będą decydujące dla dalszych postępów w opracowywaniu i wdrażaniu odpowiednich strategii w zakresie bezpieczeństwa na szczeblu UE.